ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 6.5.2025 г.
COM(2025) 192 final

Препоръка за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за разрешаване на започването на преговори за споразумение за улесняване на устойчивите инвестиции между Европейския съюз и Република Кот д'Ивоар

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

В съобщението „Компас за конкурентоспособността“ от 29 януари 2025 г. се споменава необходимостта ЕС да „[търси] нови начини за задълбочаване на партньорствата и [да създава] ползи за нашите предприятия“, включително посредством споразумения за улесняване на устойчивите инвестиции (наричани по-нататък „SIFA“).[1]

В своето съобщение относно прегледа на търговската политика от 18 февруари 2021 г.[2] Комисията обяви намерението си да „засили своята ангажираност с африканските партньори с цел отключване на техния икономически потенциал, насърчаване на диверсификацията на икономиката и на приобщаващия растеж“ и да „предложи нова инициатива за устойчиви инвестиции на партньорите или регионите в Африка и южните съседни държави, които са заинтересовани от такава инициатива […] под формата на самостоятелни инвестиционни споразумения или като част от осъвременяването на съществуващи търговски споразумения.“

Европейската комисия приключи преговорите по SIFA с Ангола на 18 ноември 2022 г.[3] Посоченото SIFA влезе в сила на 1 септември 2024 г.[4]. То е първото по рода си споразумение на ЕС. Комисията също така проучва възможността да договори SIFA с други заинтересовани държави партньори, включително с Република Кот д’Ивоар (наричана по-нататък „Кот д’Ивоар“).

През 2023 г. размерът на преките чуждестранни инвестиции на ЕС в Кот д’Ивоар възлизаше на 4,3 милиарда евро, което представлява повишение в сравнение с вложените през 2022 г. 4,1 милиарда. ЕС сключи временно споразумение за икономическо партньорство (наричано по-нататък „СИП“) с Кот д’Ивоар, което обаче не съдържа разпоредби за улесняване на инвестициите.

С оглед на възможността ЕС да задълбочи инвестиционните си отношения с Кот д’Ивоар, по време на 6-ото заседание на Комитета по СИП между ЕС и Кот д’Ивоар, което се проведе в Абиджан на 12—13 октомври 2023 г., беше обсъдена възможността за започване на преговори по SIFA.[5]

Впоследствие бяха проведени технически проучвателни обсъждания с Кот д’Ивоар относно обхвата, съдържанието и параметрите на SIFA. След тези обсъждания, на 6 март 2025 г. двете страни се споразумяха да започнат съответните си вътрешни процедури за започване на официални преговори за SIFA.

---

1 Съобщение на Комисията относно Компас за конкурентоспособността на ЕС, COM(2025) 30 final.

2 Съобщение на Комисията „Преглед на търговската политика — отворена, устойчива и решителна търговска политика“, COM(2021) 66 final.

3 https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-region/countries-and-regions/southern-african-development-community-sadc/eu-angola-negotiations_en

4 Вж. Решение (ЕС) 2024/829 на Съвета от 4 март 2024 г. за сключване от името на Съюза на Споразумението за улесняване на устойчивите инвестиции между Европейския съюз и Република Ангола, ОВ L, 2024/829, 8.3.2024 г.

5 Relevé des conclusions du comité conjoint des 12-13 octobre 2023, APE Côte d'Ivoire - Union européenne https://circabc.europa.eu/ui/group/09242a36-a438-40fd-a7af-fe32e36cbd0e/library/5714c6b1-a7b9-42c7-a73a-f5e5e5fa159a/details

Настоящото споразумение ще има за цел да подобри привличането, разширяването и задържането на преките чуждестранни инвестиции между ЕС и Кот д'Ивоар, по-специално чрез мерки за улесняване на инвестициите като повишаване на прозрачността и предвидимостта на свързаните с инвестициите мерки, рационализиране на процедурите за издаване на разрешения и подобряване на публично-частния диалог посредством координационни звена и участие на заинтересованите страни. Крайната цел е да се насърчи по-прозрачен, ефикасен и предвидим инвестиционен климат, който да доведе до по-високи равнища на преки чуждестранни инвестиции в Кот д'Ивоар. По този начин с това споразумение ще се насърчават устойчивото развитие, икономическият растеж и създаването на работни места, както и ще се укрепват двустранните отношения между ЕС и Република Кот д'Ивоар в сферата на инвестициите. С посоченото споразумение ще се осигури също така стабилна платформа, която да допринесе за диверсификацията на икономиката на Кот д'Ивоар и за интеграцията на страната в световната икономика.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Целите на посоченото споразумение са съвместими с Договора за Европейския съюз (ДЕС), съгласно който Европейският съюз следва да насърчава „интеграцията на всички страни в световната икономика, включително чрез постепенно премахване на пречките пред международната търговия“[6].

Неговите цели са в съответствие и със Споразумението за партньорство между Европейския съюз и неговите държави членки, от една страна, и членовете на Групата страни от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн, от друга страна, подписано в Самоа на 15 ноември 2023 г., и по-специално членове 41 и 42 от него.[7]

Настоящото споразумение спомага и за постигането на целите на съобщението „Компас за конкурентоспособността“ от 29 януари 2025 г., в който се споменава необходимостта ЕС да „[търси] нови начини за задълбочаване на партньорствата и [да създава] ползи за нашите предприятия“, включително посредством сключването на SIFA.[8] То се явява също така продължение на гореупоменатото съобщение относно прегледа на търговската политика и на съобщението относно прегледа на търговията и устойчивото развитие от 2022 г.[9].

Споразумението е в съответствие с цялостната стратегия на ЕС с Африка[10], в която „се предлага ЕС да разработи по-амбициозни мерки за улесняване, привличане и подкрепа на инвестициите в Африка“. В допълнение, то е в съответствие със „Съвместната визия за 2030 г.“[11], приета на 6-ата среща на високо равнище между ЕС и Африканския съюз, в която се подчертава съвместният ангажимент за „насърчаване на отговорно, прозрачно, приобщаващо и гъвкаво управление в съответствие с приложимите международни инструменти, с цел да се активизират усилията за подобряване на

---

6 Член 21, параграф 2, буква д) от ДЕС.

7 https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8372-2023-REV-1/bg/pdf

8 Съобщение на Комисията относно Компас за конкурентоспособността на ЕС, COM(2025) 30 final.

9 Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: Силата на търговските партньорства: заедно за екологичен и справедлив икономически растеж“, COM(2022) 409 final.

10 Съвместно съобщение от 2020 г. „Към цялостна стратегия с Африка“ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020JC0004&qid=1615400048384&from=BG

11 https://www.consilium.europa.eu/media/54412/final_declaration-en.pdf

инвестиционния климат и бизнес климата, както и да се разгърнат отговорни и устойчиви инвестиции от Африка и Европа и да се увеличи техният размер.“ Заложените в споразуменията цели са съвместими и със стратегията на ЕС Global Gateway, обявена през ноември 2021 г., както и с нейния първи конкретен резултат — инвестиционния проект Африка—Европа, договорен на 6-ата среща на високо равнище между ЕС и Африканския съюз, с който се цели мобилизиране на инвестиции в размер на 150 милиарда евро в Африка до 2027 г. в единадесет приоритетни области, включително икономическа интеграция, инвестиции и развитие на частния сектор. Инвестиционният пакет Африка—Европа по линия на Global Gateway е ръководната рамка на ЕС за насърчаване на привлекателността на инвестициите в Африка, за гарантиране, че регулаторната среда благоприятства ангажираността на частния сектор и че инвестициите носят всички потенциални ползи за устойчивия растеж.

Предвиденото SIFA е в пълно съответствие с бъдещото Споразумение за улесняване на инвестициите за развитие, договорено в рамките на Световната търговска организация, и го допълва.[12]

На последно място, указанията за водене на преговори в приложението са в съответствие с Решение (ЕС) 2020/13 на Съвета от 19 декември 2019 г. за изменение на указанията за водене на преговори за СИП с държавите и регионите от АКТБ.[13]

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Целите са съгласувани с други политики на ЕС, по-специално с политиката на ЕС за развитие.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Правното основание за настоящото предложение е член 207, параграф 4, първа алинея, във връзка с член 207, параграф 3, втора и трета алинея и член 218, параграф 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Предметът на планираните преговори е свързан с общата търговска политика. Съгласно член 5, параграф 3 от ДЕС принципът на субсидиарност не се прилага в областите, които попадат в изключителната компетентност на ЕС. Общата търговска политика е

12 https://www.wto.org/english/tratop_e/invfac_public_e/invfac_e.htm

13 Решение (ЕС) 2020/13 на Съвета от 19 декември 2019 г. за изменение на указанията за водене на преговори за споразумения за икономическо партньорство с държавите и регионите от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн, доколкото тези споразумения попадат в областта на компетентност на Съюза (ОВ L 6, 10.1.2020 г., стр. 101). По-специално в точка 6.2, първа алинея от изменените указания за водене на преговори за 2019 г. се посочва следното: „Инвестиции. *В съответствие с целта за „намаляване и постепенно премахване на бедността в съответствие с целта за устойчиво развитие“ (и по отношение на членове 1, 29, 75—78, както и на приложение II към Споразумението от Котону и съответните разпоредби на споразумението негов правоприемник, след като то започне да се прилага) страните се договарят да създадат рамка, която да улеснява, насърчава и стимулира взаимноизгодните устойчиви инвестиции между тях, като се отчитат многостранните инициативи за улесняване на инвестициите. Тази рамка ще се основава на принципите на недискриминация, откритост, прозрачност и стабилност.* Страните ще насърчават развитието на привлекателни и стабилни инвестиционни среди чрез подкрепа за стабилни и прозрачни правила за инвеститорите и ще се стремят към подобряване на финансовото приобщаване и достъпа до финансиране.“.

сред областите, изброени в член 3 от ДФЕС, в които Съюзът разполага с изключителна компетентност. Тази политика включва договарянето на търговски споразумения по реда на, *inter alia*, член 207 от ДФЕС.

- **Пропорционалност**

Препоръката на Комисията е в съответствие с принципа на пропорционалност, тъй като сключването на международно споразумение е основният инструмент за поемане на реципрочни права и задължения със субект на международното право, като чужда държава.

- **Избор на инструмент**

Решение на Съвета на Европейския съюз.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Не се прилага.

- **Консултации със заинтересованите страни**

От юни до ноември 2020 г. Комисията проведе обществена консултация[14] с цел получаване на информация от страна на Европейския парламент, държавите членки, заинтересованите страни и гражданското общество относно търговската политика на Европейския съюз, включително относно начините за укрепване на отношенията на ЕС в сферата на търговията и инвестициите със съседните държави и Африка.

Комисията провежда редовни консултации със заинтересованите страни, включително в експертната група за търговските споразумения[15] и в рамките на диалога с гражданското общество[16].

- **Събиране и използване на експертни становища**

Настоящото предложение се основава на външен експертен опит, натрупан в контекста на възложен от Европейската комисия и осъществяван от Световната банка проект. В доклада по-специално се посочва, че инвеститорите[17] изтъкват като фактори от критично значение, които оказват влияние върху решенията им за извършване на инвестиции в развиващите се държави, липсата на прозрачност и предвидимост при работа с публичните агенции, внезапните промени на законовите и подзаконовите актове и забавянията при получаването на разрешения и одобрения от страна на правителството. Това са областите, които ще бъдат обхванати от предложеното SIFA.

---

14 https://policy.trade.ec.europa.eu/consultations/consultation-trade-policy-review_en

15 http://ec.europa.eu/trade/trade-policy-and-you/expert-groups/

16 http://trade.ec.europa.eu/civilsoc/meetdetails.cfm?meet=11531

17 Вж. Световна банка, *Retention and Expansion of Foreign Direct Investment, Political Risk and Policy Responses (Задържане и разширяване на преките чуждестранни инвестиции, политически риск и мерки в областта на политиката)*, http://documents1.worldbank.org/curated/en/387801576142339003/pdf/Political-Risk-and-Policy-Responses.pdf

- **Оценка на въздействието**

Ангажиментите за улесняване на инвестициите в SIFA са съсредоточени върху прилагането на принципите на добро управление и добрите регулаторни практики, включително прозрачност, предвидимост и административна ефективност, в нормативната уредба на дадена държава партньор по отношение на инвестициите (законови и подзаконови разпоредби и процедури в областта на инвестициите). Въздействието на тези мерки за улесняване на инвестициите е свързано до голяма степен с изпълнението на споразумението от страна партньор и дългосрочното подобряване на нейната инвестиционна среда. Цялостното въздействие се влияе и от отделните инвестиции, привлечени от подобрената нормативната уредба по отношение на инвестициите. SIFA кодифицира вече добре установени в ЕС практики.

- **Пригодност и опростяване на законодателството**

Настоящото предложение има за цел да препоръча на Съвета да приеме решение за разрешаване на започването на преговори за SIFA с Кот д'Ивоар. Предложението не предполага обмен на данни, автоматизация на процесите, използване на цифрови системи или предоставяне на обществени услуги. Следователно принципът „цифрови по подразбиране“ не се прилага, тъй като с предложението не се въвеждат специфични цифрови изисквания.

- **Основни права**

Инициативата напълно съблюдава Хартата на основните права на Европейския съюз.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Инициативата няма отражение върху бюджета.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **План за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване**

Очаква се преговорите по SIFA да приключат през 2026 г.

- **Обяснителни документи (за директивите)**

Не се прилага.

- **Подробно разяснение на конкретните разпоредби на предложението**

Разпоредбите имат за цел да се препоръча на Съвета да приеме решение, с което да се разреши започването на преговори и назначаването на преговарящ от името на Съюза. Съветът може да дава указания до преговарящия.

Препоръка за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за разрешаване на започването на преговори за споразумение за улесняване на устойчивите инвестиции между Европейския съюз и Република Кот д'Ивоар

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 207, параграф 4, първа алинея, във връзка с член 207, параграф 3, втора и трета алинея и член 218, параграф 4 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като има предвид, че:

Следва да бъдат започнати преговори с оглед на сключването на споразумение за улесняване на устойчивите инвестиции с Република Кот д'Ивоар,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Комисията се упълномощава да проведе от името на Съюза преговори по споразумение за улесняване на устойчивите инвестиции с Република Кот д'Ивоар.

Член 2

Указанията за водене на преговорите се съдържат в приложението към настоящото решение.

Член 3

Преговорите се водят в консултация с [наименование на специалния комитет — добавя се от Съвета].

Член 4

Настоящото решение и приложението към него се публикуват незабавно след тяхното приемане.

Член 5

Адресат на настоящото решение е Комисията.

Съставено в Брюксел на година.

За Съвета
Председател